

Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s názvem „Posílení spolupráce při prosazování práva v EU: Evropský model pro výměnu informací (EIXM)“

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na webových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/08)

1. Úvod

1.1 Konzultace evropského inspektora ochrany údajů

1. Dne 7. prosince 2012 přijala Komise sdělení s názvem „Posílení spolupráce při prosazování práva v EU: Evropský model pro výměnu informací (EIXM)“ (dále jen „sdělení“) ⁽¹⁾. Téhož dne přijala Komise zprávu o provádění rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti („průmské rozhodnutí“) ⁽²⁾. Této zprávě není v tomto stanovisku věnován samostatný komentář, je zde však zmíněna kvůli lepšímu porozumění souvislostem.

2. Před přijetím sdělení bylo evropskému inspektorovi ochrany údajů umožněno vyjádřit neformální připomínky. Evropský inspektor ochrany údajů vítá, že některé z jeho připomínek jsou ve sdělení zohledněny.

1.2 Souvislosti a cíle sdělení

3. Cílem Stockholmského programu ⁽³⁾ je řešit budoucí výzvy a pomocí opatření zaměřených na zájmy a potřeby občanů dále posílit prostor svobody, bezpečnosti a práva. Program stanoví priority EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí na období 2010–2014 a vymezuje strategické směry pro legislativní a operaativní plánování v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva v souladu s článkem 68 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“) ⁽⁴⁾.

4. Stockholmský program především uznává potřebu soudržnosti a konsolidace při rozvíjení správy informací a jejich výměny v oblasti vnitřní bezpečnosti EU a vyzývá Radu a Komisi, aby v oblasti vnitřní bezpečnosti EU uplatňovaly strategii správy informací včetně přísného režimu ochrany údajů. V této souvislosti Stockholmský program rovněž vyzývá Komisi, aby posoudila potřebu vytvoření evropského modelu pro výměnu informací (EXIM) založeného na existujících nástrojích v oblasti výměny informací v EU. Toto posouzení by mělo pomoci zjistit, zda tyto nástroje fungují tak, jak bylo původně zamýšleno, a zda splňují cíle strategie pro správu informací ⁽⁵⁾.

5. V návaznosti na Stockholmský program Komise v červenci 2010 zveřejnila sdělení ⁽⁶⁾ (dále jen „sdělení z roku 2010“), jež poskytuje úplný přehled platných, uplatňovaných a zvažovaných opatření na úrovni EU, která upravují sběr, uchovávání a přeshraniční výměnu osobních údajů pro účely prosazování práva a řízení migrace.

6. V reakci na vyzvání Stockholmského programu a na základě sdělení z roku 2010 je cílem stávajícího sdělení posoudit, jak přeshraniční výměna informací v EU funguje v praxi, a doporučit možná zlepšení.

3. Závěry

37. Evropský inspektor ochrany údajů oceňuje všeobecnou pozornost, která je ve sdělení věnována ochraně údajů a jež klade důraz na nezbytnost zajištění vysoké kvality údajů, jejich bezpečnosti a ochrany, a připomíná, že při jakékoli kombinaci či posloupnosti postupů používaných k výměně informací musí být dodržována pravidla ochrany údajů, jejich bezpečnosti a kvality stejně jako účel, k němuž mohou být tyto nástroje použity.

⁽¹⁾ COM(2012) 735 final.

⁽²⁾ COM(2012) 732 final.

⁽³⁾ Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je, dokument Rady 5731/10, 3.3.2010.

⁽⁴⁾ Smlouva o fungování Evropské unie, (Úř. věst. C 83, 30.3.2010, s. 47).

⁽⁵⁾ Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je, dokument Rady 5731/10, 3.3.2010, oddíl 4.2.2.

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 20. července 2010 s názvem „Přehled o správě informací v prostoru svobody, bezpečnosti a práva“, KOM(2010) 385 v konečném znění.

38. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž:

- vítá závěry, k nimž sdělení dochází, totiž že na úrovni EU nejsou zapotřebí ani nové databáze pro účely prosazování práva, ani nové nástroje pro výměnu informací,
- zdůrazňuje, že je třeba důkladně posoudit nástroje a iniciativy v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, přičemž výsledek tohoto posouzení by měl vést ke komplexní, integrované a dobře strukturované politice EU v oblasti správy a výměny informací, a vybízí Komisi, aby provedla hodnocení ostatních existujících nástrojů,
- vybízí Komisi, aby se zabývala i) účinností zásad ochrany údajů ve světle technologických změn, vývoje souvisejícího s rozsáhlými IT systémy a rostoucím využíváním údajů, které nebyly původně shromážděny pro účely související s bojem proti trestné činnosti; jakož i ii) účinností současného trendu rozsáhlého, systematického a proaktivního sledování jednotlivců, kteří nejsou podezřelými, z hlediska veřejné bezpečnosti a jeho skutečnou užitečností v boji proti trestné činnosti; přičemž výsledek těchto úvah by měl vést ke komplexní, integrované a dobře strukturované politice EU v souvislosti se správou informací v této oblasti a jejich výměnou,
- zdůrazňuje, že probíhající diskuse o návrhu směrnice by neměla Komisi bránit v tom, aby sestavila přehled problémů a rizik v souvislosti s ochranou údajů a možných zlepšení stávajícího právního kontextu, a doporučuje využít tyto diskuse při vypracovávání evropského modelu pro výměnu informací, především pokud jde o rozlišování mezi zpracováváním údajů podezřelých a údajů osob, jež podezřelé nejsou,
- rozhodně souhlasí, že je třeba přezkoumat stávající nástroje a uvést je do souladu s navrhovanou směrnicí, a vybízí Komisi, aby podnikla další kroky,
- vybízí Komisi, aby stávající nástroje posoudila během jejich zavádění i po jejich úplném zavedení,
- doporučuje, aby pokyny týkající se volby kanálů, k jejichž poskytnutí je Rada vyzývána, braly v potaz důsledky v souvislosti s omezením účelu a odpovědností,
- vybízí Komisi, aby jasněji zdůvodnila volbu nástroje SIENA jako výchozího kanálu pro Europol a aby posoudila, zda je tato volba v souladu se zásadou ochrany soukromí již od návrhu,
- s uspokojením konstatuje, že sdělení připomíná, že informace smí být vyměňovány a využívány pouze tehdy, pokud to právní předpisy dovolují, což zahrnuje dodržování pravidel ochrany údajů, a vyzývá Komisi, aby začala pracovat na harmonizovaných podmínkách pro jednotná kontaktní místa s cílem zajistit, že požadavky budou ve všech členských státech obdobné a budou účinně chránit jednotlivce,
- doporučuje zahrnout školení o bezpečnosti informací a ochraně údajů jak do systému navrženého Komisí, tak do školení, která mají zajišťovat členské státy.

V Bruselu dne 29. dubna 2013.

Peter HUSTINX
evropský inspektor ochrany údajů